

Hem>Hitta rätt person>Hitta en sakkunnig

Hitta en sakkunnig

Tjeckien

I. Förteckningar och register över sakkunniga

Det finns en officiell förteckning/ett register över sakkunniga i Tjeckien.

Enligt § 7.4 i lagen om lagen om sakkunniga och tolkar (nr 37/1967), genomförd genom justitieministeriets förordning nr 37/1967 av den 17 april 1967, ska de enskilda förteckningarna över auktoriserade sakkunniga och tolkar vara offentligt tillgängliga.

Förteckningen över sakkunniga och tolkar finns [här](#) och förteckningen över sakkunniginstitut finns [här](#).

De regionala domstolarna och justitieministeriet sköter registret över sakkunniga.

Enligt § 4.1 a, c och e i föreskrift nr 37/1967 i lagen om sakkunniga och tolkar (nr 36/1967), genomförd genom justitieministeriets förordning nr 37/1967, ska sakkunniga uppfylla följande krav för att kunna tas med i registret:

Nationalitet (tjeckiska medborgare, EU-medborgare med varaktig bosättning, tredjelandsmedborgare med varaktig bosättning).

Kvalifikationer.

Fortbildning.

Full rättskapacitet.

Ostraffade.

Sakkunniga måste avlägga en ed för att bli registrerade. Eden har följande lydelse: "Jag lovar att i min sakkunnigverksamhet strikt följa lagen, vara opartisk, till fullo utnyttja min kunskap och iakttä tystnadsplikt i förhållande till de omständigheter jag får kännedom om i samband med verksamheten som sakkunnig." Sakkunniga måste ansöka om registrering vid behörig domstol (i vissa fall ministeriet).

Sakkunniga kan avföras från registret på grund av

dödsfall,

dödförklaring från den dag domstol fattar beslut om dödförklaring,

berövande eller begränsning av rättskapacitet från den dag ett domstolsbeslut om berövande eller begränsning av rättskapacitet vinner laga kraft,

en slutlig fällande dom för ett uppsåtsbrott eller en slutlig fällande dom för ett oaktsamhetsbrott i samband med verksamhet som sakkunnig,

en skriftlig ansökan om att bli avförd från förteckningen över sakkunniga och tolkar till justitieministeriet eller till den regionala domstolens ordförande, efter slutet på den kalendermånad då ansökan om att bli avförd från förteckningen över sakkunniga och tolkar inkom till justitieministeriet eller till den regionala domstolens ordförande.

Tillståndets upphörande regleras dessutom i § 20b i lagen om sakkunniga och tolkar (nr 36/1967). Bestämmelsen gäller i fall då den sakkunnige inte längre uppfyller villkoren för att förordnas till sakkunnig eller, på längre sikt, är oförmögen att utföra några uppdrag (moment 2).

Sakkunniga behöver inte iakttä en uppförandekod eller etiska regler för att ingå i registret. Kandidaternas personliga egenskaper bedöms dock i samband med den process som leder fram till ett förordnande. Sakkunniga måste avlägga ed.

Förteckningen över sakkunniga uppdateras regelbundet av både justitieministeriet och de regionala domstolarna.

Det går att hitta en sakkunnig med hjälp av [sökverket](#). Sökverket omfattar alla sakkunniga.

Sakkunniga förtecknas efter fackområde. För närvarande finns det ungefär 50 huvudsakliga fackområden. Fackområdena anges i registret.

Den sakkunnige ska skicka en verksamhetsrapport till det organ som har hand om förteckningen.

II. Den sakkunniges kvalifikationer

Sakkunniga måste ha en viss utbildningsnivå inom sitt fackområde för att kunna kalla sig sakkunniga.

Sakkunniga behöver inte vara medlemmar i en yrkesorganisation.

Sakkunniga behöver inte regelbundet aktualisera eller förbättra sin kompetens. Det finns inte något system för fortsatt yrkesmässig utveckling.

III. Sakkunnigas arvode

Sakkunnigas arvode beräknas i enlighet med föreskrift nr 37/1967. om sakkunniga och tolkar.

Det finns begränsningar för sakkunnigas arvode.

Sakkunniga som förordnas av domstol kan inte få förskottsbetalning.

Betalningsskyldigheten för sakkunnigas arvode hanteras på följande sätt:

Civilrättsliga förfaranden

Kostnaderna för förfarandet innefattar en sakkunnigavgift. Varje part står för sina samt ombudets kostnader. Domstolen ska ge den part som vinner målet ersättning för de kostnader den ådrog sig vid utövningen eller försvaret av sin rättighet mot den tappande parten. Om en part endast delvis vinner målet ska domstolen fördela ersättningen av kostnaderna rättvist eller förklara att ingen av parterna har rätt till ersättning. Beroende på förfarandets resultat ska staten ha rätt till ersättning från parterna för sina kostnader i samband med förfarandet, om sådana kostnader inte förväntas bli undantagna från domstolsavgifterna.

Straffrättsliga förfaranden

Staten står för kostnaden för straffrättsliga förfaranden, däribland verkställighetsförfaranden. Om den tilltalade fälls måste denne återbetala en klumpsumma till staten för statens övriga utgifter, men enbart om ett sakkunnigutlåtande begärdes under förfarandet.

Parterna kan inte få rättshjälp för sakkunnigas arvode.

IV. Sakkunnigas ansvarsskyldighet

I Tjeckien finns det ingen särskild bestämmelse om sakkunnigas ansvarsskyldighet. Allmänna bestämmelser (obligationsrätt) är tillämpliga.

Sakkunniga har hittills inte behövt en yrkesansvarsförsäkring. Efter nästa reform av den tillämpliga lagstiftningen kommer det dock att finnas en försäkringskyldighet.

Sakkunnigas ansvarsskyldighet har inget lagstadgat tak.

V. Ytterligare information om sakkunnigförfaranden

De viktigaste bestämmelserna om rättslig sakkunskap i Tjeckien finns i lag nr 36/1967 om sakkunniga och tolkar, civilprocesslagen nr 99/1963, straffprocesslagen nr 141/1961 och förvaltningslagen nr 500/2004. Det finns ingen engelsk version av dessa bestämmelser på nätet.

De allmänna reglerna om förordnande av sakkunnig i civilrättsliga, straffrättsliga och förvaltningsrättsliga domstolsförfaranden är likartade. Titeln sakkunnig är en skyddad yrkesbeteckning.

I Tjeckiens rättssystem skiljer man inte mellan sakkunnigvittnen, tekniska sakkunniga, rättsliga sakkunniga eller andra sakkunniga.

Det totala antalet registrerade sakkunniga är ungefär 9 000. Justitieministeriet har utarbetat ett utkast till ny lag om sakkunniga. Regeringen har lagt fram utkastet för parlamentet. Utkastet bör träda i kraft 2021.

1. Förordnande av sakkunniga

Sakkunniga kan förordnas av en domstol och/eller av parterna.

I civilrättsliga och förvaltningsrättsliga domstolsförfaranden kan en sakkunnig inte förordnas innan förfarandet inleds.

I straffrättsliga förfaranden, § 105.1 i straffprocesslagen: Om det krävs en sakkunnig för att klargöra sakförhållandena i det straffrättsliga förfarandet begär den myndighet som deltar i förfarandet ett sakkunnigutlåtande. Om detta inte räcker på grund av den bedömda frågans komplexitet förordnar den myndighet som deltar i det straffrättsliga förfarandet en sakkunnig. I förfaranden före rättegång förordnas den sakkunnige av den myndighet i det straffrättsliga förfarandet som anser att ett sakkunnigutlåtande krävs för beslutet, dvs. den allmänna åklagaren om saken återförvisades för ytterligare undersökning. I rättegångsförfaranden förordnas den sakkunnige av rättsens ordförande. Den åtalade, och i rättegångsförfaranden den allmänna åklagaren, underrättas om att en sakkunnig har förordnats. Andra personer underrättas om att en sakkunnig har förordnats om den sakkunnige anses behöva få tillgång till en viss plats eller agera på något annat sätt med anledning av sakkunnigförfarandet.

1.a) Förordnande av domstol

Domstolen kan förordna en sakkunnig när den saknar erforderlig sakkunskap i ett visst mål. I vissa civilrättsliga och straffrättsliga mål är det dessutom obligatoriskt att förordna en sakkunnig.

Straffprocesslagen nr 141/1961, § 105.1: Om det krävs en sakkunnig för att klargöra sakförhållandena i det straffrättsliga förfarandet begär den myndighet som deltar i förfarandet ett sakkunnigutlåtande. Om detta inte räcker på grund av den bedömda frågans komplexitet förordnar den myndighet som deltar i det straffrättsliga förfarandet en sakkunnig.

En sakkunnig förordnas på samma sätt i civilrättsliga, straffrättsliga och förvaltningsrättsliga domstolsförfaranden.

Sakkunniga som förordnats av domstol är enligt lag skyldiga att anmäla eventuell intressekonflikt.

Om den sakkunnige förordnas av domstol utgår domstolen från en förteckning eller ett register över sakkunniga, eftersom domstolen är rättsligt skyldigt att förordna en sakkunnig som ingår i registret.

1.b Av parterna anlitate sakkunniga

Parterna kan anlita en sakkunnig när som helst. Sakkunnigutlåtanden av rättsliga partssakkunniga (som är registrerade i ett nationellt offentligt register) har samma vikt som utlåtanden av en domstolsförordnad sakkunnig.

Parterna måste inte följa ett visst förfarande eller vissa regler för att anlita en sakkunnig.

En och samma sakkunnig kan inte anlitas av båda parterna.

Domstolen kan inte besluta att båda parterna ska anlita en och samma sakkunnig (t.ex. i småmålsförfaranden eller påskyndande förfaranden) i stället för att båda har sin egen sakkunnig.

Parterna måste ge den sakkunnige detaljerade instruktioner och frågor.

2. Förfarande

2.a Civilprocess

Sakkunniga måste inte uppfylla några särskilda krav i sina utlåtanden och/eller domstolsförfaranden, exempelvis enligt rättspraxis.

Domstolen övervakar eller kontrollerar inte hur det går med den sakkunniges undersökningar.

Kvaliteten i sakkunnigas arbete kontrolleras inte (dvs. en domare måste inte göra några bedömningar i detta avseende i domen).

Sakkunniga korsförhör normalt under rättegången.

Domstolen är inte bunden av sakkunnigutlåtandet. Sakkunnigutlåtandet har samma vikt som övriga bevis. Domaren ska utvärdera det på ett objektivt sätt och mot bakgrund av övriga bevis. Domstolen utgår inte från att ett sakkunnigutlåtande från en sakkunnig som den har förordnat är riktigt.

Sakkunnigutlåtanden av rättsliga partssakkunniga (som är registrerade i ett nationellt offentligt register) har samma vikt som utlåtanden av en domstolsförordnad sakkunnig. Parterna kan bestrida utlåtandet genom framställningar.

Något förfarande finns inte för att låta sakkunniga träffa varandra före rättegången eller korsförhöras före rättegången för att begränsa problem och för att domstolen ska förstå meningsskiljaktigheterna.

Sakkunniga får vara i kontakt med parterna under förfarandet, men måste uppfylla kraven i § 11 i lagen om sakkunniga och tolkar (nr 36/1967), enligt vilken den sakkunnige (tolken) inte får tillhandahålla ett utlåtande (en översättning) om hans/hennes förhållande till målet, de verkställande myndigheterna, deltagarna eller deras ombud kan sätta hans/hennes opartiskhet i tvivelsmål.

Så snart den sakkunnige (tolken) blir medveten om de omständigheter som ger upphov till en intressekonflikt ska han/hon anmäla detta. Parterna har samma skyldighet. Det organ som förordnade den sakkunnige (tolken) beslutar om denne får tillhandahålla ett utlåtande (en översättning). Bestämmelserna om vittnen ska i tillämpliga delar gälla frågan om i vilka fall sakkunniga (tolkar) får vägra att tillhandahålla ett sakkunnigutlåtande (en översättning) och i vilka fall ett sakkunnigutlåtande (en översättning) inte får inhämtas.

Parterna är skyldiga att samarbeta med sakkunniga. Ibland frågas parterna ut av den sakkunnige. Sakkunniga har rätt att ställa frågor till vittnen under en förhandling.

Sakkunniga måste inte hålla möten med parterna för att samla in deras synpunkter.

1. Sakkunnigutlåtande

De formella krav som sakkunniga måste uppfylla i utlåtandet anges i § 13 i lagen om sakkunniga och tolkar (nr 36/1967). I § 13 anges att sakkunniga som avger ett skriftligt utlåtande ska underteckna varje kopia och förse det med ett sigill. Tolken har samma skyldighet för bestyrkta översättningar.

Sakkunniga måste inte avge ett preliminärt utlåtande.

Sakkunniga måste inte ta hänsyn till parternas argument i det preliminära eller slutliga utlåtandet.

Sakkunniga måste inte uppfylla några andra särskilda krav i sina utlåtanden och/eller i domstolsförfaranden, exempelvis enligt rättspraxis.

I vissa fall måste den sakkunnige utarbeta ytterligare ett utlåtande efter att parterna och domaren har ställt ytterligare frågor.

Sakkunniga avger skriftliga utlåtanden. Sakkunniga kan anmodas att försvara utlåtandet.

2. Domstolsförhandling

Sakkunniga måste inte närvara vid förberedande förhandlingar.

Sakkunniga måste närvara vid en förhandling för att besvara domstolens och parternas frågor.

Sakkunniga korsförhör normalt under rättegången.

Den information som presenteras här samlades in inom ramen för projektet "Hitta en sakkunnig" och kommer från de kontakter i varje land som valts ut av European Expertise & Experts Institute (EEI).

Senaste uppdatering: 17/05/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.